

Zorg Proeftuinen Vlaanderen: Sociale innovatie, open innovatie en duurzaamheid

Lien Pots^a, Lukas Versteete^{a,b}, Mark Leys^a namens KIO*

^aOnderzoeksgroep Organisatie, Beleid en Sociale ongelijkheden in de Gezondheidszorg (OPIH), Vakgroep gezondheidswetenschappen, Vrij Universiteit Brussel, Brussel

^bOnderzoeksgroep iChER, Vakgroep gezondheidswetenschappen, Vrije Universiteit Brussel, Brussel

ACHTERGROND

Het programma Zorg Proeftuinen (ZPT) heeft tot doel **innovaties in de ouderenzorg** te stimuleren door middel van de 'Living Lab (LL) methodologie'.

ZPT wijkt af van traditionele LL door een **gelaagde aanpak**:

- Overkoepelende organen (klankbordcommissie, PO en KIO)
- Platformen (6 platformen)
- Projecten (23 projecten)

DOELSTELLING

- De inhoud van het ZPT programma toetsen en onderbouwen met theoretische concepten.
- Op basis van theorie de inhoud en werkwijze van het programma duiden.

METHODE

- Literatuuronderzoek
- Analyse van de programmadocumenten (IWT oproep en ingediende platform- en projectaanvragen).

BEVINDINGEN

Zorg Proeftuinen Vlaanderen

Sociale innovatie	Open innovatie	Duurzaamheid
<p>Kernkarakteristieken :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestaan van uiteenlopende definities (containerbegrip). - Focussen op maatschappelijke uitdagingen d.m.v. een participatieve benadering^{2,3,4}. - Empowerment van de samenleving en sociale groepen. - Betrokkenheid van zowel industrie, wetenschap als sociale actoren en eindgebruikers. 	<p>Kernkarakteristieken :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betrekken van verschillende stakeholders in innovatieproces - Ideeën en inzichten delen om innovaties te ontwikkelen⁵. - Multisectoriële samenwerking. - Door samenwerking tussen verschillende sectoren kan er meer bereikt worden dan door individuele actor. 	<p>Kernkarakteristieken :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Innovaties integreren tot dagelijkse praktijk. - Is belangrijk valorisatiedoel. - Verband met begrip 'opschaalbaarheid': <ul style="list-style-type: none"> ○ Interventies op grote schaal uitrollen. ○ Schaal kan variëren afhankelijk van de context.
<p>Link met programma :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrip niet expliciet vermeld in programmatekst. - Impliciet veel aspecten van sociale innovatie terug te vinden in programma (sociale uitdagingen die gepaard gaan met de vergrijzing door het actief betrekken van de ouderen). 	<p>Link met programma :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programma legt focus op deels open innovatie in de ouderenzorg. - Expliciet bijzondere aandacht voor ecosysteemdenken en partnerships ontwikkelen (zorgsector, welzijnswerk, openbare besturen, bedrijven, onderzoek en onderwijs, netwerkorganisaties). 	<p>Link met programma :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrip niet expliciet vermeld in programmatekst. - Wel wordt verwezen naar het realiseren van een lange termijn impact op de samenleving.

Figuur: Theoretische basisconcepten van het programma ZPT¹

DISCUSSIE EN CONCLUSIE

- ZPT mikt op innovaties die sociale uitdagingen in de ouderenzorg tegemoet komt.
- ZPT sluit aan bij begrippen zoals sociale en open innovatie.
- Een doelstelling van het programma is het duurzaam maken van innovaties.
- Het programma combineert sociale en economische ambities.
  - Sociale innovatie spits toe op sociale en maatschappelijke waarde zoals kwaliteit van leven, solidariteit en welzijn.
  - Dit sluit economische waardecreatie niet uit.
  - Samenwerking tussen partners die niet gewend zijn van samen te werken moet leiden tot innovaties.

ZORG
proeftuinen

Vlaanderen
is innovatie

Flanders' Care
Innoveren en ondernemen in zorg

REFERENTIES

¹ Leys, M., Pots, L. & Versteete, L. on behalf of KIO (2015). Care Living Labs Flanders: Social and Open Innovation. Congrespaper. Brussel: Vrije Universiteit Brussel

² European Commission (2013). *Guide to social innovation*. European Commission.

³ OECD (2010). *Entrepreneurship and Innovation*. OECD.

⁴ Murray, R., Caulier-GFrice, J. & Mulgan, G. (2010). *The open book of social innovation*. London: Nesta

⁵ Chesbrough, H. (2003) *Open Innovation. The New imperative for Creating and Profiting From Technologie*. Boston: Harvard Business School Press.